

Temeljem članka IV - 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 10. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 13. lipnja 2007. godine, i na 7. sjednici Doma naroda, održanoj 30. srpnja 2007. godine, usvojila je

OKVIRNI ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO I - OPŠTE ODREDBE

1. Cilj Zakona

Iznak 1.

Zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Zakon) utvrđuje se ustroj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, odgovornost nadležnih vlasti u ovome području, ustanovljavaju se tijela za provedbu Zakona i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te se utvrđuje način osiguranja kvalitete u području visokog obrazovanja.

Iznak 2.

U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj zakon ustanavlja temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njegovih protokola, Preporuci Komiteta ministara Vijeće Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova [R(97)1], Preporuci o pristupu visokom obrazovanju [R(98)3] i Preporuci o istraživačkoj zadaci i sveučilištu [R(2000)8] te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, iako je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeće Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No. 165, 1997).

Bosna i Hercegovina prihvata europske strateške ciljeve u području visokog obrazovanja, izražene u Deklaraciji europskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999), kao i kasniji razvoj ove koncepcije.

Visoko obrazovanje je djelatnost od posebnoga interesa za Bosnu i Hercegovinu.

2. Visoko obrazovanje: ciljevi i zna enje

lanak 3.

Ciljevi visokog obrazovanja su:

- ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti kroz nastavu i znanstveno-istraživački rad i time pridonositi razvoju sposobnosti pojedinaca i društva;
- pružiti mogućnost građana da, sukladno propisima, cijelog života uživaju korist visokog obrazovanja.

lanak 4.

U smislu ovoga zakona, termin "visoko obrazovanje" zna i obrazovanje nakon srednje škole koje vodi do međunarodno priznatog stupnja visokog obrazovanja.

Visoko obrazovanje temelji se na:

- akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta;
- otvorenosti sveučilišta prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
- nedjeljivosti nastavnoga rada i znanstvenoga istraživanja, odnosno umjetničkoga stvaralaštva;
- uvažavanju europskih humanističkih, demokratskih vrijednosti, te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja;
- poštovanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući i zabranu svih oblika diskriminacije;
- konцепцијi cjeloživotnog obrazovanja;
- interakciji sa društvenom zajednicom i obvezama sveučilišta da razviju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice.

3. Ciklusi u visokom obrazovanju i europski sustav prijenosa bodova (u dalnjem tekstu međunarodna oznaka: ECTS)

lanak 5.

Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:

- prvi ciklus vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskoga studija [the degree of Bachelor] ili ekvivalenta, stečeno nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovitog studija nakon stjecanja svjedodžbe o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova;
- drugi ciklus vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečeno nakon završenog dodiplomskog studija, traje jednu (1) ili dvije (2) godine, a vrednuje se sa

60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbroju s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;

- treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

Jedan semestar studija nosi 30 ECTS bodova u svakom ciklusu.

Iz odredaba stavka 1. ovoga lanka izuzima se studij medicinske skupine znanosti u prvom ciklusu, koji se vrednuje do 360 ECTS bodova.

4. Pravo na akademski naslov i zvanje

lanak 6.

Završetkom stupnja prvoga ciklusa stječe se pravo na određeni akademski naslov, odnosno stručno zvanje u određenom području definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Završetkom stupnja drugoga ciklusa stječe se akademski naslov i zvanje magistra za određeno područje, što je definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Završetkom stupnja trećega ciklusa stječe se akademski naslov i znanstveno zvanje doktora znanosti za određeno područje, što je definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Osim zvanja koja se dodjeljuju *honoris causa* (po asni doktorat znanosti), ne mogu se dodjeljivati nikakva druga zvanja koja nisu predviđena ovim zakonom, odnosno Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

DIO II - VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

1. Pristup visokom obrazovanju

lanak 7.

Pristup visokom obrazovanju imaju svi oni koji su završili etverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini.

Visokom obrazovanju, kojim se bave licencirane visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini, pristup neće biti ograničen, izravno ili neizravno, prema bilo kojoj stvarnoj ili pretpostavljenoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, tjelesni ili drugi nedostatak, brojno stanje, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, dobit ili neki drugi status.

lanak 8.

U enici koji su završili srednju školu u inozemstvu dokaz o završenoj školi, svjedodžbu ili diplomu, podnose na ocjenu nadležnoj instituciji, koja uzima u obzir kriterije i procedure za priznavanje stranih kvalifikacija, ustanovljene sukladno na elima Konvencije o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji.

Priznat e se, u pravilu, svjedodžba ili diploma koja pokazuje razinu obrazovanja što se suštinski ne razlikuje od obrazovanja u Bosni i Hercegovini i koja nositelju daje pravo prijavljivanja na sveu ilište ili pravo pristupa polaganju prijamnoga ispita za sveu ilište u danoj stranoj zemlji.

lanak 9.

Visoko se obrazovanje može stjecati redovito, izvanredno, u enjem na daljinu ili kombiniranjem ovih triju na ina studiranja, onako kako je to predvi eno statutom visokoškolske ustanove.

2. Visokoškolske ustanove

lanak 10.

Visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini su sveu ilišta i visoke škole.

Termin "sveu ilište":

- ograni en je na visokoškolske ustanove koje se bave i nastavnim i istraživa kim radom, koje nude akademske stupnjeve sva tri ciklusa, s ciljevima koji uklju uju unapre enje znanja, misli i školstva u Bosni i Hercegovini, obrazovni, kulturni, društveni i gospodarski razvoj Bosne i Hercegovine, promoviranje demokratskog gra anskoga društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživa koga rada;
- odnosi se na visokoškolsku ustanovu koja realizira najmanje pet (5) razli itih studijskih programa iz najmanje tri (3) znanstvena podru ja - prirodne znanosti, tehnike znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehni ke znanosti, društvene znanosti i humanisti ke znanosti.

Termin "visoka škola":

- ograni en je na visokoškolsku ustanovu koja je akreditirana za davanje diploma i stupnja prvoga ciklusa, s ciljevima koji uklju uju pripremu i obuku pojedinaca za stru ni, gospodarski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i promoviranje demokratskoga gra anskog društva, te postizanja visokih standarda nastave i u enja;
- odnosi se na visokoškolsku ustanovu koja realizira najmanje jedan studijski program iz jednoga znanstvenog podru ja i ispunjava druge uvjete sukladne zakonu.

Ilanak 11.

Ne može se uskratiti ili ograničiti sloboda visokoškolskim ustanovama da:

- inoviraju naine za stjecanje visokog obrazovanja unutar svojih licencija;
- nude studijske programe za stjecanje vještina potrebnih ili korisnih za ostvarivanje ciljeva visokog obrazovanja.

3. Statut visokoškolske ustanove

Ilanak 12.

Statut je temeljni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuju pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti ustanove.

Statut donosi senat uz prethodno prijavljeno mišljenje upravnoga odbora visokoškolske ustanove.

Statut svake visokoškolske ustanove mora biti usuglašen s ovim zakonom.

4. Tijela sveučilišta i visoke škole

Ilanak 13.

Tijela sveučilišta su:

- upravni odbor,
- senat,
- rektor.

Sveučilište može imati ustrojstvene jedinice, kakve su fakulteti, akademije, visoke škole ili znanstveni instituti, koje izvode nastavni, znanstveno-istraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i znanstvenih područja.

Ustroj i nadležnosti ustrojstvenih jedinica bliže se utvrđuju statutom sveučilišta.

Tijela visoke škole su:

- upravni odbor,
- senat,
- ravnatelj.

5. Upravni odbor

lanak 14.

Odgovornost za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove nosi upravni odbor sveu ilišta ili visoke škole (u dalnjem tekstu: upravni odbor).

Upravni odbor obavlja poslove utvr ene zakonom i statutom sveu ilišta, a osobito:

- daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove te donosi op i akt o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i druge op e akte, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- donosi odluku o osnivanju drugih pravnih osoba, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- utvr uje planove financiranja i razvoja;
- na prijedlog senata visokoškolske ustanove, donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove;
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obra un;
- usmjerava, nadzire i ocjenjuje rad rektora ili ravnatelja u domeni finansijskoga poslovanja;
- rješava pitanja odnosa s osniva em;
- odlu uje o korištenju sredstava preko iznosa utvr enoga statutom visokoškolske ustanove;
- odlu uje o prigovoru zaposlenika na odluke tijela visokoškolske ustanove koja su u prvom stupnju odlu ivala o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnoga odnosa;
- najmanje jedanput godišnje, osniva u podnosi izvješ e o poslovanju visokoškolske ustanove;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu visokoškolske ustanove.

lanak 15.

Upravni odbor ima izme u sedam (7) i jedanaest (11) lanova, od kojih najmanje jednu tre inu imenuje osniva , a ostale imenuje senat te visokoškolske ustanove sukladno statutu.

Senat sveu ilišta imenuje i razrješuje lanove upravnoga odbora na mandat od etiri godine, prema javnoj i transparentnoj proceduri javnoga natje aja.

6. Senat visokoškolske ustanove

lanak 16.

Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat, kao najviše akademsko tijelo koje ine predstavnici akademskog osoblja i studenata.

Senat visokoškolske ustanove odlu uje o svim akademskim pitanjima, a posebice:

- odlu uje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetni ke i stru ne djelatnosti visokoškolske ustanove;
- donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnoga odbora;

- donosi opće akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskoga, poslijediplomskoga i doktorskoga studija;
- bira rektora i prorektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole;
- bira akademsko osoblje na prijedlog znanstveno-nastavnoga vijeća, odnosno znanstveno-istraživačkoga vijeća i ustrojstvene jedinice;
- imenuje povjerenstva u postupku stjecanja doktorata znanosti;
- dodjeljuje pojasna zvanja *profesor emeritus* te pojasni doktor znanosti;
- daje inicijativu upravnom odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih ustrojstvenih jedinica na sveučilištu;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonima i statutu visokoškolske ustanove.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela ustrojstvenih jedinica, kao i drugih tijela visokoškolske ustanove i zastupničkih tijela studenata.

Najmanje 15% članova senata su studenti - zastupnici studenata iz svakoga ciklusa.

Broj članova, sastav i način rada senata utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

7. Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole

članak 17.

Sveučilištem upravlja rektor, a visokom školom ravnatelj, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove.

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, za svoj rad u domeni akademskih pitanja odgovara senatu, a u domeni poslovanja upravnom odboru.

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a osobito:

- zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
- organizira i upravlja radom sveučilišta, odnosno visoke škole i odgovoran je za zakonitost rada;
- donosi pojedinačne akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- predlaže opće akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- predlaže tijelima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;
- predlaže upravnom odboru mјere za uinkovito i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
- predlaže osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
- predlaže upravnom odboru unutarnji ustroj i sistematizaciju radnih mјesta;
- provodi odluke upravnog odbora i drugih tijela visokoškolske ustanove;
- odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenoga statutom visokoškolske ustanove;
- odlučuje o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnoga odnosa;
- upravnom odboru podnosi izvješće o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
- naredbodavac je za izvršenje finansijskoga plana;

- sudjeluje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove.

Ilanak 18.

Rektora javnoga sveu ilišta bira senat, na temelju javnoga natje aja.

Za rektora može biti izabran nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitoga profesora koji ispunjava uvjete za to zvanje na sveu ilištu na kojem se prijavljuje.

Ravnatelja javne visoke škole bira senat na temelju javnoga natje aja.

Za ravnatelja javne visoke škole može biti birana osoba koja ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Rektor, odnosno ravnatelj, bira se na mandat od etiri godine i može biti ponovno izabran.

8. Pravni subjektivitet i institucionalna autonomija

Ilanak 19.

Osim ako zakonom nije druk ije propisano, svaka licencirana javna visokoškolska ustanova, bilo sveu ilište ili visoka škola, ima puni pravni subjektivitet u svezi s onim pitanjima koja su predmetom ovoga zakona, uklju uju i ovlasti za:

- raspolaganje i upravljanje zemljištem i zgradama koje su u njezinom vlasništvu, sukladno primjenjivim zakonima;
- primanje i upravljanje sredstvima iz bilo kojeg zakonitoga izvora;
- odre ivanje i ubiranje školarine i drugih naknada sukladno zakonu;
- upošljavanje osoblja;
- sklapanje ugovora za robu i usluge;
- ustrojavanje pravnih odnosa sa studentima;
- osnivanje komercijalnih poduze a za obrazovne i istraživa ke svrhe;
- sklapanje sporazuma sa drugim visokoškolskim institucijama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu;
- sklapanje ugovornih odnosa s gospodarskim subjektima o javno-privatnom partnerstvu;
- druge ovlasti nužne za u inkovito obavljanje svojih dužnosti.

Sva nov ana sredstva dobivena iz prora una, vlastiti prihodi, napla ene školarine i nov ana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se sukladno zakonu, statutu i usvojenome financijskom planu.

Ilanak 20.

Statut visokoškolske ustanove predvi a ustrojstvenu strukturu unutar ustanove što je ine jedinice koje mogu biti fakulteti, instituti, centri, akademije ili škole.

S ciljem promoviranja i osiguranja integracije akademskoga, finansijskoga i prostornoga planiranja i razvoja ustanove, godinu dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona takve jedinice ne e imati pravni subjektivitet neovisno o ustanovi. U prijelaznom razdoblju, od stupanja na snagu ovoga zakona, fakulteti koji ve imaju status pravne osobe, sukladno sadašnjim propisima, taj status mogu zadržati, ali ne mogu stvarati finansijske obveze izvan nazna enog prijelaznog razdoblja.

S ciljem promoviranja inicijative jedinica, statutom se ustanove precizira na koji na in i u kojem omjeru jedinice imaju akademske i finansijske ovlasti i preuzimaju odgovornost unutar ustanove. Statutom se reguliraju pitanja u svezi s otvaranjem trezorskoga podra una ustrojstvene jedinice, na in nastupanja ustrojstvenih jedinica na tržištu, na in raspolaganja nov anim sredstvima koja se ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi na in izvan prora unskoga financiranja.

lanak 21.

Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnome i znanstveno-istraživa kome radu unutar svojih licencija, bez miješanja tijela javne vlasti.

Posebnim se zakonom reguliraju pitanja znanstveno-istraživa koga rada.

Znanstveno-istraživa ki rad na visokoškolskim ustanovama može se sufinancirati iz sredstava prora una institucija BiH i me unarodnih obveza BiH, sukladno važe im propisima na državnoj razini.

lanak 22.

Visokoškolske ustanove, sukladno odredbama ovoga zakona, imaju pravo:

- izabrati svoja upravna i vode a tijela i odrediti im mandat;
- urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima, sukladno ovome zakonu, drugim važe im zakonima i svojim statutima;
- izabrati nastavno i drugo osoblje;
- primati studente i odrediti metode nastave i provjere znanja studenata;
- samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe i istraživa ke projekte;
- unutar raspoloživih finansijskih sredstava, izabrati predmete koji e se predavati;
- na sveu ilištima dodjeljivati zvanja profesorima i drugom osoblju;
- odrediti za službeni jezik, ili službene jezike, jedan ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

lanak 23.

Objekti licenciranih visokoškolskih ustanova su nepovredivi.

Bez odobrenja rektora sveu ilišta, ravnatelja visoke škole ili osobe koju su oni ovlastili, policija i druga tijela nadležna za kazneni progon i spre avanje kaznenih djela nemaju pristup sveu ilištu ili visokoj školi.

Iznimno, s ciljem spre avanja kaznenog djela ili zaustavljanja po injenja kaznenog djela, mogu se poduzeti nužne mjere, s tim da se o poduzetim radnjama odmah obavijesti uprava sveu ilišta, odnosno visoke škole.

9. Prava i obveze akademskoga osoblja

Ilanak 24.

Svaka visokoškolska ustanova je u svoj statut ili ekvivalentni temeljni dokument unijeti i to da akademsko osoblje uživa slobodu, unutar zakona, ispitivanja i testiranja ste enoga znanja i da nudi nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka posla ili bilo koje druge povlastice koju eventualno uživa u visokoškolskoj ustanovi.

Pravo akademskoga osoblja visokoškolskih ustanova na slobodu govora može biti ograničeno samo zakonom.

Ilanak 25.

Statut svake javne visokoškolske ustanove i temeljni dokument svake privatne visokoškolske ustanove, kao uvjet za akreditaciju, sadrži i odredbe koje:

- osiguravaju osoblju slobodu organiziranja i okupljanja sukladno zakonu;
- štite osoblje od diskriminacije prema bilo kojoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

Ilanak 26.

Akademsko osoblje visokoškolskih ustanova ima pravo objavljivati rezultate svojega istraživačkog rada, sukladno pravilima sveučilišta u svezi s uživenjem prava na intelektualnu imovinu u korist sveučilišta i poštujući prava trećih osoba.

10. Akademска zvanja

Ilanak 27.

Visokoškolske ustanove dodjeljuju akademска zvanja, koja mogu biti nastavna, znanstveno-nastavna ili umjetnička.

Sveučilište dodjeljuje znanstveno-nastavna i umjetnička zvanja, i to:

- redoviti profesor,
- izvanredni profesor,
- docent,
- lektor,
- viši asistent,
- asistent.

Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

- profesor visoke škole,
- predava visoke škole,
- asistent.

11. Izbor akademskoga osoblja

Ilanak 28.

Minimalni uvjeti za izbor akademskoga osoblja u znanstveno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

- asistent: odgovaraju i sveu ilišni stupanj s najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosje nom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- viši asistent: stupanj drugoga ciklusa (magisterij);
- lektor: stupanj drugog ciklusa (magisterij);
- docent: znanstveni stupanj doktora u danom podru ju, najmanje tri znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavni ke sposobnosti;
- izvanredni profesor: provedeno najmanje jedno izborni razdoblje u zvanju docenta, te najmanje pet objavljenih znanstvenih radova u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stru ni uspjeh, kao što je projekt, patent ili originalna metoda, sve nakon izbora u zvanje docenta, mentorstvo kandidata za stupanj drugoga ciklusa;
- redoviti profesor: provedeno najmanje jedno izborni razdoblje u zvanju izvanrednoga profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam objavljenih znanstvenih radova u priznatim publikacijama, sve nakon stjecanja zvanja izvanrednoga profesora, te uspješno mentorstvo kandidata za stupanj drugoga i tre ega ciklusa.

Ilanak 29.

Minimalni uvjeti za izbor u umjetni ko-nastavna zvanja, u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na sveu ilištu ako je za nastavni predmet od osobitog zna aja umjetni ki kriterij su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanje 240 ECTS bodova i prosje nom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- viši asistent: završen stupanj drugoga ciklusa, odnosno stupanj prvoga ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetni koga stvaralaštva;
- docent: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, ve i broj javno predstavljenih oblika umjetni koga stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;
- izvanredni profesor: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, ve i broj javno predstavljenih oblika umjetni koga stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovaraju em polju umjetnosti i pokazani rezultati u nastavnome radu;
- redoviti profesor: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, ve i broj javno predstavljenih oblika umjetni koga stvaralaštva koji su zna ajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i doprinos podizanju nastavnoga i umjetni koga kadra.

Ilanak 30.

Minimalni uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanjom prosje nom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- predava visoke škole: završen stupanj drugoga ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
- profesor visoke škole: završen stupanj tre ega ciklusa i pokazana nastavna sposobnost.

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koje imaju zvanja redovitoga profesora, izvanrednoga profesora i docenta, birane na sveu ilištima.

Ilanak 31.

Minimalni uvjeti za izbor u umjetni ka zvanja na visokoj školi su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanjom prosje nom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- predava visoke škole: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetni koga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- profesor visoke škole: završen stupanj prvoga ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetni koga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koje imaju izbor na umjetni konastavnim predmetima na sveu ilištima.

Ilanak 32.

Za izbor u isto ili više zvanje u obzir se uzimaju samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti, te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetni koga stvaralaštva u vremenu od posljednjega izbora.

Ilanak 33.

Razdoblje na koje se bira akademsko osoblje na sveu ilištu je:

- asistent na razdoblje od etiri godine, bez mogu nosti reizbora;
- viši asistent na razdoblje od pet godina, s mogu noš u ponovnog izbora isklju ivo ako postigne stupanj tre ega ciklusa;
- lektor na razdoblje od pet godina, bez mogu nosti reizbora;
- docent na razdoblje od pet godina, s mogu noš u ponovnoga izbora;
- izvanredni profesor na razdoblje od šest godina, s mogu noš u ponovnoga izbora;
- redoviti profesor trajno.

Redoviti profesor zaklju uje ugovor o radu na neodre eno vrijeme.

Razdoblje na koje se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

- asistent na razdoblje od etiri godine, bez mogu nosti reizbora;
- predava visoke škole na razdoblje od pet godina, s mogu noš u ponovnog izbora;
- profesor visoke škole trajno.

Akademsko osoblje zaklju uje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na odre eno vrijeme, i to na razdoblje na koje je izabran. Nakon isteka tog razdoblja, visokoškolska ustanova dužna je zaklju iti novi ugovor o radu sa svakim lanom akademskoga osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje.

lanak 34.

Izbor akademskoga osoblja u svim se slu ajevima provodi javnim natje ajem, sukladno kriterijima odre enim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i op eprihva enim standardima u danoj struci.

lanak 35.

Zaštita prava akademskoga i drugog osoblja visokoškolskih ustanova ostvaruje se sukladno statutu i drugim aktima visokoškolske ustanove. Protiv kona ne odluke visokoškolske ustanove može se pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

12. Prava i obveze studenata

lanak 36.

Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom ustanovom.

Studenti imaju sljede a prava, koja mogu biti dodatno razra ena statutom ustanove:

- poja ati sva predavanja, seminare i druge oblike nastave organizirane u sklopu njihovih predmeta, sukladno njihovom položaju i ovisno o mogu nostima i drugim oblicima organizirane nastave;
- koristiti knjižnice i druge usluge za studente što se nalaze u ustanovi;
- sudjelovati na izborima za studentska mjesta u studentskim zastupni kim i drugim tijelima ustanovljenim sukladno statutu ustanove;
- pravo na priznavanje i prijenos bodova izme u akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini.

lanak 37.

Studenti upisani na sveu ilište ili visoku školu obvezni su:

- pridržavati se pravila koja je uspostavila ustanova;
- ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata;
- ukazivati dužnu i punu pažnju svojemu studiju i sudjelovati u akademskim aktivnostima.

Ilanak 38.

Statut ili ekvivalentni temeljni dokument svake visokoškolske ustanove sadrži odredbe koje:

- osiguravaju studentima slobodu da, sukladno zakonu, ispituju i testiraju ste ena znanja i da nude nove ideje te kontroverzna i nepopularna mišljenja, a time se ne izlažu opasnosti od gubitka svojega statusa ili bilo koje druge povlastice koju eventualno uživaju u ustanovi;
- osiguravaju studentima, sukladno zakonu, slobodu govora, organiziranja i okupljanja;
- štite studente od diskriminacije prema bilo kojoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bra ni status, boja kože, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etnički ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
- pružaju pravedne i nepristrane mehanizme za rješavanja stegovnih pitanja koja se ti u studenata.

Ilanak 39.

Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja glede kvalitete nastave ili drugih usluga ustanove, a statut sadrži odredbe za pravedno rješavanje takvih pritužbi.

Okolnosti pod kojima studenti mogu biti ispisani iz akademskih ili stegovnih razloga, kao i žalbene procedure, razrađene su statutom ustanove.

Studenti imaju pravo pobiti pred nadležnim sudom sve konačne odluke visokoškolske ustanove iz stavka 2. ovoga lanaka koje se na njih odnose.

Ilanak 40.

Statut ili drugi temeljni dokument visokoškolske ustanove predviđa uspostavu studentskoga zastupništva tijela.

Zastupništvo tijelo zastupa interes studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata, na temelju demokratskih načela i sukladno zakonu.

Studentska zastupništva tijela mogu osnovati asocijaciju studentskih zastupnika tijela u Bosni i Hercegovini, putem koje ostvaruju suradnju u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Ilanak 41.

Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stupnja za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše sljede u godinu studija ili ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obveze studenta.

Status redovitoga studenta može prestati i ako visokoškolska ustanova izrekne takvu stegovnu mjeru. Status redovitoga studenta prestaje i kada redoviti student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu studijsku godinu.

DIO III - INSTITUCIJE U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

1. Ministarstvo civilnih poslova BiH

Ilanak 42.

Ministarstvo civilnih poslova BiH odgovorno je za provedbu ovoga zakona i za:

- koordinaciju i razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, uz konzultacije sa drugim nadležnim ministarstvima;
- promoviranje integracije nastavnoga i istraživačkog rada i poticanje istraživačkih programa na sveučilištima;
- promoviranje mobilnosti studenata i osoblja u području visokog obrazovanja u Europi i svijetu;
- promoviranje veza između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i visokoškolskih ustanova u regiji i svijetu;
- promoviranje jednakih mogućnosti pristupa visokom obrazovanju, stručnom razvoju i obuci, cjeloživotnom učenju i svim drugim aspektima visokog obrazovanja;
- podržavanje i poticanje jačanja veza između sektora visokog obrazovanja, industrije, gospodarstva i društva.

2. Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine

Ilanak 43.

Sporazumom sveučilišta uspostavlja se Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Rektorska konferencija).

Rektorska konferencija utvr uje i zastupa zajedni ke interese sveu ilišta u Bosni i Hercegovini te ostvaruje suradnju s obrazovnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Punopravni lanovi rektorske konferencije mogu biti rektori licenciranih i akreditiranih sveu ilišta u Bosni i Hercegovini.

Rektorska konferencija financira se iz doprinosa lanova Rektorske konferencije te iz drugih prihoda koje ostvari.

Rektorska konferencija djeluje i kao savjetodavno tijelo za provedbu reforme visokog obrazovanja.

Rektorska konferencija donosi odluke konsenzusom.

3. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata

lanak 44.

Ovim se zakonom osniva Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz podru ja visokog obrazovanja (u dalnjem tekstu: CIP).

CIP je samostalna upravna organizacija, a nadležan je za informiranje i poslove priznavanja u podru ju visokog obrazovanja u sklopu Konvencije o priznavanju diploma u visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu: Lisabonska konvencija).

lanak 45.

CIP nadležan za:

- informiranje i priznavanje u podru ju visokog obrazovanja;
- koordiniranje i me unarodnu razmjenu akademskoga osoblja, studenata i programa u podru ju visokog obrazovanja;
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u me unarodnim projektima u podru ju visokog obrazovanja iz svoje nadležnosti;
- posredstvom me unarodne mreže centara za informiranje (mreže ENIC/NARIC) pruža informacije visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini u svezi sa stranim visokoškolskim ustanovama i programima, kao osnovu za priznavanje stupnja i diploma za daljnje školovanje na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u tim mrežama;
- daje obavijesti i mišljenja o stranim stupnjevima i diplomama u Bosni i Hercegovini u svrhu nastavka školovanja na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini;
- daje savjete i informacije o pitanjima iz svojeg djelokruga stranama sa zakonitim interesom;
- sukladno Lisabonskoj konvenciji i njezinim prate im dokumentima, donosi preporuke Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Br ko distriktu BiH o priznavanju diploma ste enih izvan Bosne i Hercegovine radi upošljavanja, nastavka obrazovanja i ostvarivanja drugih prava koja proistje u iz ste ene kvalifikacije.

lanak 46.

Rad CIP-a ure uje se statutom.

Suglasnost na statut CIP-a daje Vije e ministara BiH.

CIP-om ravna ravnatelj kojega, nakon provedenoga javnog natje aja, imenuje Upravni odbor CIP-a. Ravnatelj se imenuje na mandat od etiri (4) godine.

CIP-om upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) lanova. Vije e ministara BiH bira Upravni odbor nakon provedenoga javnog natje aja na temelju pariteta. U Upravni odbor biraju se po dva predstavnika svakoga konstitutivnog naroda i jedan predstavnik nacionalnih manjina.

lanovi Upravnoga odbora CIP-a biraju se na mandat od tri (3) godine, s mogu noš u reizbora, pod uvjetom da se inicijalno imenovanje provede u fazama, tako da svake godine jedna tre ina lanova bude reizborna ili iznova imenovana.

Upravni odbor odlu uje ve inom glasova od ukupnog broja lanova, pod uvjetom da takvu ve inu ini po jedan glas predstavnika svakoga konstitutivnog naroda.

CIP se financira iz prora una institucija BiH.

4. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete

lanak 47.

Ovim se zakonom osniva Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete (u dalnjem tekstu: Agencija).

Agencija je samostalna upravna organizacija.

lanak 48.

Agencija je nadležna za:

- utvr ivanje jasnih, transparentnih i pristupa nih kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova i donošenje normi kojima se odre uju minimalni standardi u podru ju visokog obrazovanja;
- utvr ivanje kriterija za izbor doma ih i me unarodnih stru njaka koji ocjenjuju i obavljaju reviziju kvalitete te daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova;
- davanje preporuka o kriterijima i standardima Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Br ko distriktu BiH za osnivanje i zatvaranje visokoškolskih ustanova, te za prestrukturiranje studijskih programa;
- davanje preporuka o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa;
- davanje preporuke o najnižim školarinama za sve studente na akreditiranim visokoškolskim ustanovama, radi uskla ivanja najnižih školarina u cijeloj Bosni i Hercegovini;
- davanje savjeta o politici rada i razvoja Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Br ko distriktu BiH;
- davanje savjeta i informacija o pitanjima iz svoje nadležnosti zainteresiranim strankama;

- utvrivanje standarda kvalitete, analiziranje kvalitete, davanje preporuka radi otklanjanja nedostataka kvalitete studija i visokoškolskih ustanova;
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama za kvalitetu u visokom obrazovanju;
- predlaganje opštih smjernica i kriterija na temelju kojih se iz proračuna institucija BiH mogu dodjeljivati sredstva visokoškolskim ustanovama za znanstveno-istraživački rad;
- donošenje pravilnika i drugih akata iz svoje nadležnosti.

4.1. Akreditiranje visokoškolskih ustanova

lanak 49.

U akreditiranju je Agencija nadležna za:

- raspisivanje javnoga natječaja za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvalitete te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa (u dalnjem tekstu: stručnjaci);
- osnivanje povjerenstva za utvrivanje liste stručnjaka koji udovoljavaju kriterijima iz članka 48. alineja 2. ovoga zakona. Povjerenstvo ima pet članova, a čini ga po jedan predstavnik: Rektorske konferencije, jednoga kantonalnog ministarstva, Ministarstva Republike Srpske, Brčko distrikta BiH, te predstavnik Agencije;
- dostavu utvrđene liste stručnjaka na usvajanje svim ministarstvima obrazovanja u Bosni i Hercegovini i nadležnom odjelu Brčko distrikta BiH;
- imenovanje stručnoga povjerenstva, na temelju prijedloga nadležnih obrazovnih vlasti glede izbora stručnjaka s utvrđene liste stručnjaka;
- davanje preporuke nadležnim obrazovnim vlastima o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskoga programa, na temelju mišljenja stručnoga povjerenstva;
- postupak i rješenje o akreditaciji i licenciranju visokoškolskih ustanova koje donose Ministarstvo Republike Srpske, kantonalna ministarstva i Brčko distrikt BiH, sukladno članku 48. alineja 1. ovoga zakona;
- ocjenu usklađenosti rješenja o akreditaciji s normama i kriterijima iz članka 48. alineja 1. ovoga zakona te u slučaju utvrđene neusklađenosti, davanje preporuke Upravnom odboru za poduzimanje daljnjih mjera, sve do mjere poništenja rješenja o akreditaciji. Žalbu na rješenje o poništenju rješenja o akreditaciji nadležne obrazovne vlasti podnose Upravnom odboru Agencije;
- vođenje državnoga registra akreditiranih visokoškolskih ustanova;
- stalnu dostupnost na svojoj internetskoj stranici liste akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i njezinu objavu najmanje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a najmanje dva puta godišnje u trima visokotiražnim dnevnim novinama.

4.2. Oblik i sadržaj diplome i dodatka diplomi

Ilanak 50.

Agencija donosi naputak o obliku i sadržaju diplome i dodatka diplome koje izdaju akreditirane visokoškolske ustanove.

4.3. Statut i tijela Agencije

Ilanak 51.

Rad Agencije uređuje se statutom.

Suglasnost na statut Agencije daje Vijeće ministara BiH.

Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete ravna ravnatelj.

Ravnatelja i njegove zamjenike bira, nakon provedenoga javnog natječaja, Vijeće ministara BiH.

Mandat ravnatelja i njegovih zamjenika je pet godine.

Ravnatelj i zamjenici ravnatelja ne mogu biti iz istoga konstitutivnog naroda.

Agencijom upravlja Upravni odbor koji ima deset (10) članova.

Upravni odbor ine po tri (3) lana iz svih tri konstitutivna naroda i jedan (1) lan iz reda ostalih.

Članove Upravnoga odbora Agencije bira Parlamentarna skupština BiH na mandat od tri godine, s mogućnošću reizbora, pod uvjetom da se inicijalno imenovanje provede u fazama, tako da svake godine jedna trećina članova bude reizabrana ili iznova imenovana.

Upravni odbor odlučuje većinom glasova od ukupnoga broja članova, pod uvjetom da takvu većinu nije najmanje dvije trećine glasova zastupnika svakoga konstitutivnog naroda.

Upravni odbor ima najmanje 50% redovitih profesora sveučilišta.

4.4. Financiranje Agencije

Ilanak 52.

Agencija se financira iz proračuna institucija BiH i iz vlastitih prihoda.

DIO IV - AKADEMSKI STUPNJEVI I DIPLOME

1. Dodjela akademskih stupnjeva i diploma

Ilanak 53.

Akreditirana visokoškolska ustanova ovlaštena je dodjeljivati akademske stupnjeve i diplome navedene u njezinom uvjerenju o akreditaciji.

Statut visokoškolske ustanove navodi akademske stupnjeve i diplome koje ustanova dodjeljuje te uključuje i ovlast za donošenje akademskih i drugih pravila za dodjelu takvih stupnjeva i diploma.

Stupanj prvoga ciklusa i drugi programi koji vode do diplome što je nudi javna visokoškolska ustanova fleksibilno su ustrojeni, tako da omogućuje ulazak i izlazak u odgovaraju im fazama uz dodjelu kreditnih bodova i/ili kvalifikacija, ovisno o napretku koji je student ostvario.

U formuliranju pravila, javna visokoškolska ustanova osigurava poštivanje važećeg europskog sustava prijenosa kreditnih bodova.

Osim ovoga, visokoškolska ustanova uživa slobodu organiziranja svojih planova i programa, shema za provjeru znanja i ocjenjivanje, kroz pravila koja su transparentna, pravedna i lako dostupna studentima.

Ilanak 54.

Nadležna državna tijela, te druga tijela i organizacije u Bosni i Hercegovini te, u svrhu uposlenja ili javne funkcije, priznavati samo one akademske stupnjeve i diplome koje izdaju akreditirane visokoškolske ustanove.

Dužnost akreditirane visokoškolske ustanove je da svakoj osobi kojoj dodijeli akademski stupanj ili diplomu, izda diplomu i dodatak diplomi ovjerene predatom visokoškolske ustanove.

Ilanak 55.

Nakon što su dodijeljeni, akademski stupanj ili diploma mogu se opozvati samo u posebnim okolnostima danim u pravilima, sadržanim u statutu visokoškolske ustanove, i na takvu se odluku može podnijeti žalba pred nadležnim sudom.

Ministarstvo civilnih poslova BiH može, u konzultacijama sa drugim relevantnim vladinim tijelima, propisati, u obliku pravila, obrazovne zahtjeve koji predstavljaju dodatak u odnosu na akademski stupanj ili diplomu za ulazak u bilo koju profesiju, koja može biti regulirana drugim zakonom ili u smislu bilo koje međunarodne konvencije ili sporazuma.

DIO V - ZAKLJU NE ODREDBE

1. Ste ena znanstvena i stru na zvanja

lanak 56.

Osobe koje su stekle odre ena znanstvena i stru na zvanja zadržavaju pravo njihova korištenja sukladno propisima prema kojima su ih stekle.

Osobe iz stavka 1. ovoga lanka mogu od visokoškolske ustanove na kojoj su stekle ta zvanja tražiti da im u postupku i pod uvjetima predvi enim statutom visokoškolske ustanove izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalentnosti ranije ste enog akademskog naziva s novim akademskim nazivima. Osobe iz stavka 1. ovoga lanka imaju pravo i na izdavanje dodatka diplomi.

Doktorati znanosti ste eni prema propisima što su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga zakona istovrsni su sa doktoratima znanosti ste enim prema ovome zakonu, te osobe koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su doktorat znanosti stekle prema ovome zakonu.

lanak 57.

Osobe izabrane u akademska zvanja koje ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovoga zakona ih zadržavaju.

Ukoliko ovaj zakon ili propisi koji su važili prije njegovoga stupanja na snagu za zate ena zvanja ili radna mjesta zahtijevaju reizbor ili izbor u više zvanje, reizbor ili postupak izbora u isto zvanje provest e se u roku predvi om propisom prema kojemu je izbor proveden. Ako taj propis ne predvi a rok, izbor ili reizbor provest e se u roku predvi enom ovim zakonom, a ra una se od dana njegovoga stupanja na snagu. U svakom slu aju, reizbor ili izbor provest e se prema odredbama ovoga zakona.

Izbori u akademska zvanja zapo eti prema odredbama propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga zakona okon at e se prema tim propisima, najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

2. Prilagodba studija ovome zakonu

lanak 58.

Visokoškolske ustanove po inju prilagodbu studija ovome zakonu danom njegova stupanja na snagu. Dovršetak ustrojavanja i organiziranja studija po et e provoditi prema odredbama ovoga zakona u roku od godinu dana od dana njegova stupanja na snagu, od kada e se obvezno uvesti i ECTS sustav.

3. Pravo na završetak studija

Ilanak 59.

Studenti upisani na dodiplomski i poslijediplomski studij na dan stupanja na snagu ovoga zakona imaju pravo završiti studij prema nastavnom programu i uvjetima koji su važili pri upisu u prvu godinu studija i ste i odgovaraju i stru ni, odnosno znanstveni naziv prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga zakona.

Studenti kojima je na temelju prijašnjih propisa odobrena tema za izradu doktorskoga rada bez doktorskoga studija, imaju pravo na obranu doktorskoga rada i stjecanje doktorata znanosti prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona.

Visokoškolske ustanove mogu ograni iti trajanje prava na završetak studija prema stavku 2. ovoga lanka na odre eni broj godina, ali ne na manji broj godina od onoga koji je studentu ostao do završetka studija prema programu po kojem je zapo eo studij, uve an za dvije godine.

Nakon uvo enja studija prema ovome zakonu, studenti iz stavka 2. ovoga lanka koji ne završe studij prema starom studijskom planu i programu mogu ga nastaviti prema ovome zakonu i na njemu utemeljenom nastavnom programu, sukladno statutu visokoškolske ustanove.

4. Uskla ivanje statuta i integracija sveu ilišta

Ilanak 60.

Visokoškolske ustanove uskladit e svoje statute i druge op e akte potrebne za prilagodbu ustroja ovome zakonu u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

lanoi upravnih tijela, rektori i prorektori visokoškolskih ustanova, te dekani i prodekanovi fakulteta izabrani prije stupanja na snagu ovoga zakona, ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani.

Integriranje visokoškolskih ustanova zapo inje danom stupanja na snagu ovoga zakona, a završit e se u roku od jedne godine od njegova stupanja na snagu.

5. Prijelazno razdoblje za akreditiranje i licenciranje

Ilanak 61.

Postoje e visokoškolske ustanove stupanjem na snagu ovoga zakona dobivaju privremenu akreditaciju od nadležne institucije. Privremenom akreditacijom odre uje se rok u kojem e se obaviti akreditiranje svakoga pojedinog programa što se izu ava na tim visokoškolskim ustanovama, a sve u skladu s kriterijima i procedurama za akreditiranje i standardima.

Akreditacija visokoškolskih ustanova obaviti će se u razdoblju od najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

6. Imenovanje obnašatelja dužnosti i rok za donošenje propisa

lanak 62.

Vijeće ministara BiH će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona imenovati upravne odbore i obnašatelje dužnosti ravnatelja CIP-a i Agencije.

Agencija će u roku od godinu dana donijeti propise iz svoje nadležnosti.

7. Usklađivanje drugih zakona

lanak 63.

Zakoni Republike Srpske i kantonalni zakoni u području visokog obrazovanja uskladiti će se s odredbama ovoga zakona u razdoblju od šest mjeseci nakon njegova stupanja na snagu.

Sva pitanja iz područja visokog obrazovanja koja nisu regulirana ovim zakonom regulirati će se zakonima na razini Republike Srpske i kantona.

8. Status viših škola

lanak 64.

Zakonom Republike Srpske i kantonalnim zakonima riješiti će se status dosadašnjih viših škola, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Studenti upisani na više škole i studijske odsjeke u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovoga zakona imaju pravo i obvezu završiti započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njihova upisa, u roku utvrđenom statutom tih ustanova.

9. Teološki fakulteti, visoke teološke škole i akademije

lanak 65.

Odredbe ovoga zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije. Ove institucije mogu biti u sastavu sveučilišta, što se regulira posebnim ugovorom.

10. Stupanje na snagu

Ilanak 66.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH, broj 94/07
30. srpnja 2007. godine
Sarajevo

**Predsjedatelj
Zastupni koga doma
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine**

Beriz Belki

**Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine**

Ilija Filipović, dipl. iur.